

Okul Öncesi Öğretmenlerinin Okul Öncesi Eğitim Programı Hakkındaki Görüşleri (Adana İli Örneği)

Didem ÖZSIRKINTI¹, Cenk AKAY², Emine YILMAZ BOLAT³

ÖZET

Okul öncesi eğitim programı 2012 yılında düzenlenerek 2012-2013 eğitim öğretim yılında 10 pilot ilde uygulamaya konmuştur. Araştırmanın amacı pilot okullarda görev yapan öğretmenlerin okul öncesi eğitim programına yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Betimsel çalışma olan araştırmanın evrenini, pilot illerden olan Adana il merkezine bağlı Çukurova, Seyhan, Yüreğir, Sarıçam ilçelerindeki resmi anasınıfı ve anaokullarında görev yapan 73 okul öncesi öğretmeni oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu ile Likert tipi beş dereceli 53 maddeden ve dört açık uçlu sorudan oluşan anket kullanılmıştır. Yapılan araştırmada nicel veriler frekans ve yüzde dağılımı ile nitel veriler ise içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Sonuçta, programın öğrenci merkezli, esnek ve aktif öğrenme sağlayan program olarak değerlendirildiği, kazanım ve göstergelerin açık, anlaşılır ve amacına uygun olduğu, fiziksel yapı ve öğrenci sayısı nedeniyle sınıflarda öğrenme merkezleri oluşturmakta sorun yaşandığı, uygun zamanda yeterli hizmet içi sağlanmadığı, programa ve yapılan yeniliklere yönelik olumlu tutum sergilendiği saptanmıştır.

Anahtar kelimeler: Okul öncesi eğitim, okul öncesi öğretmeni, okul öncesi eğitim programı

The Opinions of Preschool Teachers Concerning Preschool Education Programme (Adana Sample)

ABSTRACT

The aim of this study was to obtain the opinions of preschool teachers working at pilot schools on the revised programme. The universe was teachers working at pre-school education in Çukurova, Seyhan, Yüreğir, Sarıçam in Adana. The number of teachers was 80. A personal data form and a questionnaire were used to collect data. Questionnaire was formed of Likert type quintette grading 53 items and 4 open-ended questions. While quantitative data were analyzed via frequency and percentage analysis, qualitative data were analyzed via content analysis. Consequently, teachers reclaimed programme as student-centered, flexible and giving opportunity for learning by doing. They stated that attainments and indicators in programme are clear and comprehensible furthermore they may fulfill their aims. Teachers mentioned that, they can not create learning-centers in classes, physical facilities of classes and number of the students are not appropriate to form these centers, as negative aspects of the programme

Keywords: Preschool education, preschool teacher, preschool education programme

¹ Okul Öncesi Öğr., Mersin Üniversitesi, didemandirinn@hotmail.com

² Yrd. Doç. Dr., Mersin Üniversitesi, cenkakay35@hotmail.com

³ Yrd.Doç.Dr., Mersin Üniversitesi, eyilmazbolat@hotmail.com

GİRİŞ

Türkiye’de okul öncesi eğitim isteğe bağlı olarak yürütülmekte olup temel eğitim başlangıcına kadar devam etmektedir. Okul öncesi eğitim, çocuğun doğduğu günden temel eğitime başladığı güne kadar geçen yılları kapsayan ve çocukların daha sonraki yaşamlarında önemli rol oynayan bedensel, psikomotor, sosyal, duygusal, zihinsel ve dil gelişimlerinin büyük ölçüde tamamlandığı, kişiliğin şekillendiği, ailelerde ve kurumlarda verilen eğitim sürecidir (Aral, Baran, Bulut ve Çimen, 2002). Bu dönem, gelişimin temellerinin atıldığı, tüm gelişim alanlarında gelecek için temel oluşturacak bilgi, beceri, nitelik ve alışkanlıkların kazanıldığı, çocuğun aktif olarak çevresine katılmaya başladığı, kazanılan deneyimlerin çocuk üzerindeki etkisinin diğer yıllara oranla daha güçlü ve kalıcı olduğu, çocuğun çevre koşullarından en fazla etkilendiği kritik bir dönemdir (Yılmaz-Bolat, 2011). Bu dönemde çocukların hayata dair disiplin kazanmaları, sosyal gelişimleri, akran ilişkileri, yaş, ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gelişimlerini sistematik bir dayanak ile destekleme açısından günümüzde okul öncesi eğitimi zorunluluk haline gelmektedir (MEB, 2012). Çocukların sosyal-duygusal becerilerinin, öz bakım becerilerinin, bilişsel ve dil becerilerinin, motor becerilerin bir bütün halinde geliştirilerek onların ilgi ve yetenekleri doğrultusunda yönlendirilebilmeleri için nitelikli bir okul öncesi eğitimi ve aile desteği gereklidir (Demirel, 2005). Eğitim öğretim uygulamaları, aile katılımlarının sağlanması, sınıf ortamının oluşturulması açısından programı en etkin hale getirecek kişi öğretmenlerdir. Öğretmenler eğitimlerini belirli bir program doğrultusunda vermektedirler. Eğitimin kalite ve düzeyinin yükselmesinde eğitim öğretim sürecine yön veren eğitim programlarının niteliği de önem taşımaktadır. Eğitim programları; çağdaş kuram ve yaklaşımlar, toplumun gereksinimleri, çocuk ve gençlerin değişen özellik ve ihtiyaçları, hızlı değişen ve gelişen bilim ve teknolojinin verileri doğrultusunda sürekli olarak değerlendirilmeli ve geliştirilmelidir (Gürkan, 2010). Okul öncesi dönemde, zorunlu okul çağına temellerini oluşturan becerileri ve yeterlilikleri geliştirilebilecek esnek, çocuk merkezli bir programa ihtiyaç duyulmaktadır (Demirel, 2005).

1989 yılında geliştirilen okul öncesi eğitim programı, 1994 yılında geliştirilerek 0-3 yaş çocukların eğitimi için Kreş Programı, 3-5 yaş çocukların eğitimi için Anaokulu Programı ve 5-6 yaş çocuklarının eğitimi için Anasınıfı programı olmak üzere üç ayrı program haline getirilmiştir. 2002’de ise Kreş Programının aynı kalmasına Anaokulu ve Anasınıfı Programlarının ise birleştirilerek “36-72 Aylık Çocuklar İçin Okul Öncesi Eğitim Programı” olarak kullanılmasına karar verilmiştir. 2005 yılında programa ilişkin yapılan araştırma sonuçları, ilköğretim programlarında gerçekleştirilen yeni yapılanma sonucu getirilen değişik uygulamalar, Türkiye’nin Avrupa Birliğine Uluslararası normlara uygunluk sağlama girişimleri sonucunda program geliştirilerek 2006 yılında gelişimsel, bütüncül anlayış ve sarmal yaklaşım gösteren Okul Öncesi Eğitim Programı ve öğretmen kılavuz kitabı ortaya koyulmuştur (Gürkan, 2010; MEB, 2006). Ulusal ve uluslar arası alan araştırmaları, uygulamalardan gelen geri bildirimler ve Okul

Öncesi Eğitimin Güçlendirilmesi Projesi çalışmaları kapsamında, 2012 yılında okul öncesi eğitim programında düzenlemeler yapılmış ve pilot uygulamalarına başlanmıştır. Güncellenen bu programda çocukların gelişim özellikleri 36-48 ay, 48-60 ay ve 60-72 ay olmak üzere üç farklı yaş grubuna göre düzenlenmiş, kazanım ve göstergeler ise okul öncesi çocuklar için bir bütün olarak ele alınmıştır. Öğretmenlerin programdan kazanım ve göstergeleri seçerken kendi grubundaki çocukların gelişim özelliklerini dikkate alması gerekmektedir. Programda yer almayan bir kazanım ve/veya göstergeye gereksinim duyulduğunda öğretmen tarafından eğitim planına eklenebilmektedir. Bu program çocukların gelişimlerini destekleyici ve önleyici boyutları olan çok yönlü gelişimsel bir programdır. Yaklaşım olarak sarmal, model olarak eklektiktir. Bu programla beraber farklı yaş gruplarındaki çocuklar için etkinlik örnekleri içeren “Etkinlik Kitabı” ve programla birlikte kullanılmak amacıyla ‘Okul Öncesi Eğitim Programı İle Bütünleştirilmiş Aile Destek Programı’ oluşturulmuştur. Revize edilen okul öncesi eğitim programı, araştırmanın sürdürüldüğü 2012-2013 eğitim öğretim döneminde pilotlama çalışmaları yapıldıktan sonra Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı’nın 09/09/2013 tarih ve 132 sayılı kurul kararı eki ve 25/09/2013 tarihli 133 sayılı kurul kararı ile 2013-2014 eğitim öğretim yılında bütün okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanmaya başlamıştır. Bu programın temel özellikleri; çocuk merkezli olması esnek olması, temaların/konuların amaç değil araç olarak vurgulanması, oyun temelli olması, keşfederek öğrenme öncelikli olması, öğrenme merkezlerinin öneminin artırılması yaratıcılığın geliştirilmesinin ön planda tutulması, evrensel ve toplumsal değerlere yer verilmesi, değerlendirme sürecinin çok yönlü olması, özel gereksinimli çocuklar için uyarlamalara yer verilmesi, rehberlik hizmetlerine önemin artması ve öğretmene özgürlük tanınmasıdır (MEB, 2012; MEB, 2013).

Okul öncesi eğitim programının uygulanmasında, okul öncesi eğitimin niteliğini ve gelişimini etkilemede en temel belirleyiciler öğretmenlerdir (MEB, 2012). Program geliştirmede de öğretmenler önemli bir role sahiptir. Bir programın eksiksiz hazırlanması tek başına yeterli olamayabilir, çünkü öğretmen tarafından benimsenmeyen ya da tam anlaşılmayan programın uygulanma sürecinde problemler yaşanabilir. Bu nedenle araştırmada, 2012 okul öncesi programına yönelik öğretmen görüşlerine başvurulmuştur. Bu kapsamda, geçmişe yönelik okul öncesi eğitim programına ilişkin alan yazın incelenmiş ve yapılan bazı çalışmalardan örnekler verilmiştir. Düşek ve Dönmez (2012), 1994, 2002 ve 2006 yılları arasında yayımlanan programların özellikleri üzerinde durmuşlardır. Veziroğlu ve Gönen (2012) çalışmalarında, Türkiye’deki resimli çocuk kitaplarının Milli Eğitim Bakanlığı 2006 Okul Öncesi Eğitim Programı’nda, 36-72 aylık çocukların eğitimleri için belirlenen amaç ve kazanımlar açısından incelenmesini; bu kitaplarla yapılan eğitimin, uygulanan eğitim programını destekleme düzeyinin belirlenmesini amaçlamışlardır. Durmuşçelebi ve Akkaya (2011), 2006-2007 eğitim-öğretim yılında uygulamaya konulan okul öncesi eğitim programını, okul öncesi öğretmenlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Yapılan incelemeler sonucunda; çalışmaların

daha çok 2006 ve öncesinde uygulamada olan programlar dahilinde yapıldığı görülmüş, pilot uygulamalar esnasında yapılmış kapsamlı araştırmalara ve 2012 yılında uygulamaya konan revize programa yönelik öğretmen görüşlerine yer veren çalışmalara rastlanamamıştır. Yapılan araştırmanın konusu 2012 yılında güncellenerek pilot uygulamaya konan program hakkında öğretmen görüşlerine odaklanıldığından diğerk çalışmalardan farklı olduğu düşünölmektedir. Sonuç olarak, yapılan araştırmada pilot okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin 2012 okul öncesi eğitim programına ait görüşlerini ortaya koymak hedeflenmiştir. Araştırmanın problem cümlesi “Öğretmenlerin 2012 okul öncesi eğitim programına yönelik görüşleri nelerdir?” şeklinde oluşturulmuştur. Araştırma soruları ise řu şekildedir;

1. Öğretmenlerin kazanım ve göstergelere yönelik görüşleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin etkinlik ve etkinlik hazırlama sürecine yönelik görüşleri nelerdir?
3. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programına yönelik genel görüşleri nelerdir?
4. Öğretmenlerin öğrenme merkezlerine yönelik görüşleri nelerdir?
5. Öğretmenlerin yeni programdaki değişikliklere yönelik görüşleri nelerdir?
6. Öğretmenlerin programı uygulamada karşılaştıkları problemlere yönelik görüşleri nelerdir?
7. Öğretmenlerin okul öncesi eğitim programındaki gelişim alanlarında bulunan kazanım ve göstergelere yönelik görüşleri nelerdir?

YÖNTEM

Araştırma tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışmadır. Sosyal bilimlerde yaygın olarak kullanılan tarama araştırmaları, geniş gruplar üzerinde yürütölen, gruptaki bireylerin bir olgu ve olayla ilgili olarak görüşlerinin, tutumlarının alındığı, olgu ve olayların betimlenmeye çalışıldığı araştırmalardır. Araştırmacı burada var olan durumu ayrıntısıyla betimlemeye ve durum hakkında bilgi vermeye çalışır (Karakaya, 2009). Bu yöntem içerisinde hem sosyal bilimlerde hem de eğitimde en çok yararlanılan veri toplama araçlarından biri olan anket uygulaması yapılmıştır. Araştırmacılar tarafından uzman görüşleri doğrultusunda hazırlanmış olan anket, kişisel bilgiler, 53 madde ve dört açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında okul öncesi eğitim programını uygulamaya başlayan illerden biri olan Adana ili merkeze bağlı Çukurova, Seyhan, Yüreğir, Sarıçam İlçelerinde bulunan resmi anasınıfı ve anaokullarında görev yapan okul öncesi öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırma kapsamında pilot okullarda görev yapan 7 öğretmen araştırmaya katılmak istemediğinden araştırma 73 öğretmenle yürütölmüştür. Araştırmaya katılan öğretmenlere ilişkin demografik veriler Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Pilot Okullarda Görev Yapan Okul Öncesi Öğretmenlere İlişkin Demografik Veriler

Kişisel Bilgiler		n	%
Cinsiyet	Kadın	66	90,4
	Erkek	7	9,6
	Toplam	73	100
Yaş	21-26 yaş	7	9,6
	27-32 yaş	34	46,6
	33-38 yaş	24	32,8
	39-44 yaş	6	8,3
	45-50 yaş	2	2,7
	Toplam	73	100
Kıdem	0-5 yıl	31	42,45
	6-10 yıl	31	42,45
	11-15 yıl	8	11
	16-20 yıl	2	2,7
	20 ve üzeri	1	1,4
	Toplam	73	100
Eğitim Durumu	Önlisans	12	16,4
	Lisans	59	80,9
	Yüksek Lisans	2	2,7
	Toplam	73	100
Mezun Oldukları Kurum	Meslek Yüksek Okulu Çocuk Gelişimi	13	17,8
	Açık Öğretim Fak. Okul Öncesi Öğr.	15	20,6
	Mesleki Eğt. Fak. Çocuk Gel. ve Eğitimi	2	2,7
	Mesleki Eğt. Fak. Anaokulu Öğretmenliği	6	8,2
	Eğitim Fak. Okul Öncesi Öğretmenliği	35	48
	Eğitim Fak. Sınıf Öğretmenliği	2	2,7
	Toplam	73	100
	Çalıştıkları Kurum	Anasınıfı	5
Bağımsız Anaokulu		68	93,2
Toplam		73	100

Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgiler formu ile Likert tipi 5 dereceli 53 maddeden ve dört açık uçlu sorudan oluşan anket geliştirilmiştir. Kişisel bilgiler formunda yazılan maddeler okul öncesi uzmanı ve program geliştirme uzmanı görüşleri doğrultusunda hazırlanmıştır. Anket maddelerinin ve açık uçlu soruların oluşturulması için pilot okullarda programı uygulayan okul öncesi öğretmenleri ile ön görüşmeler yapılmıştır.

Ardından, 73 madde ve 4 açık uçlu soru hazırlanmış, sonra kapsam geçerliliği ve anketin güvenilirliği için okul öncesi ve program geliştirme alanlarında görev yapan uzmanlarının görüşlerine sunulmuştur. Alınan görüşler doğrultusunda öğretmenlerin 73 maddeden ve dört açık sorudan oluşan anket maddelerini cevaplama süresinin uzun olacağı, birbirine yakın soruların birleştirilebileceği görüşü hakim olmuştur.

Kişisel bilgiler bölümünde, okul öncesi öğretmenlerinin cinsiyetleri, yaşları, mesleki kıdemleri, eğitim durumları, mezun oldukları okul ve çalıştıkları kurumları belirlemeye yönelik sorular bulunmaktadır. İkinci bölümde 53 maddenin içeriği ve soru dağılımları şu şekilde hazırlanmıştır: Kazanım ve göstergelere ait altı madde, günlük planlar ve günlük eğitim planı akışına dair altı madde, programda yer alan etkinliklere dair 13 madde, okul öncesi eğitim programının genel değerlendirmesine yönelik görüşlere dair 10 madde, programda yer alan aylık planlara dair yedi madde, öğrenme merkezlerine dair dört madde, aile katılımı ve işbirliğine dair yedi madde bulunmaktadır. Anketin üçüncü bölümünde, okul öncesi programına yönelik açık uçlu sorularla dört tema oluşturulmuştur. Bu temalar; 2012 okul öncesi programının da gördüğünüz en önemli değişiklikler, 2012 okul öncesi programının uygulanmasına ilişkin problemler ve çözüm önerileri, öğretmenlerin mesleki bilgileri ile ilgili yeterlilik düzeyinin programın uygulanabilirliği, programda yer alan kazanım göstergeler ve açıklamalara ilişkin temalardır.

Veri Toplama Süreci

Araştırmada öncelikle Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileriyle görüşülerek gerekli resmi izinler alınmış ve Adana il merkezindeki merkez ilçelerdeki pilot okulların listesi elde edilmiştir. Evrenin tamamına ulaşılması hedeflenmiştir. Adana il merkezindeki 2012 okul öncesi eğitim programını uygulayan pilot okullarda görev yapan okul öncesi öğretmenlerinin listesi oluşturulduktan sonra araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan ölçme aracı 2013 yılının Mayıs ve Haziran aylarında, öğretmenler tarafından doldurulduktan sonra araştırmacılar tarafından toplanarak analizleri yapılmıştır.

Verilerin Analizi

Kişisel bilgi formu ile elde edilen nicel veriler, frekans ve yüzdeleri alınarak sunulmuştur. Likert tipi 5 dereceli 53 maddeden oluşan anketten elde edilen veriler SPSS 20 programına girilerek analiz edilmiştir. Analiz doğrultusunda elde edilen nicel verilerin frekans dağılımı ve yüzdeleri alınarak sunulmuştur. Açık uçlu sorular ise içerik analizi yapılarak analiz edilmiştir. İçerik analizinde veriler betimsel analize göre daha derin bir işleme tabi tutulmakta ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyecek kavram ve temalar bu analiz sonucunda keşfedilebilmektedir. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramsallaştırılması, daha sonra da ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde organize edilmesi ve verileri açıklayan temaların saptanması gerekmektedir (Yıldırım ve Şimşek, 2003). Bu kapsamda birinci probleme yönelik bulgular için alan uzmanlarının görüşleri doğrultusunda, planda bulunan değişiklikler, programın

uygulanması, mesleki yeterlilik düzeyinin okul öncesi programın uygulanabilirliği, eğitim programında bulunan kazanım ve göstergeler ve açıklamalara olmak üzere dört farklı tema oluşturulmuştur. Temalara yönelik ifadelerin kullanım sıklığı, sıklık listesi ile verilmiştir. Bazı öğretmenlerin ifadeleri var olan durumu olduğu gibi ortaya koymak için üzerinde hiçbir değişiklik yapılmadan verilmiştir. Örnek olması amacıyla bazı öğretmenlerin ifadeleri var olan durumu ortaya koymak için üzerlerinde hiçbir değişiklik yapılmadan verilmiştir. Bulgular sunulurken bulguların alındığı kağıda Ö1, Ö2, Ö3.....şeklinde kodlar verilerek sunulan bulguların başında belirtilmiştir. Bulgular sunulurken bulguların alındığı kağıtlara Ö1, Ö2, Ö3,, şeklinde kodlamalar yapılmış ve bu kodlamalar bulgunun başında belirtilmiştir.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Araştırmanın bulguları ve yorumları alt problemlere göre aşağıda verilmiştir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programının da yer verilen kazanım ve göstergelere dair öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2. Programdaki Kazanım ve Göstergeler Boyutuna Dair Bulgular

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	F	%	f	%	f	%	f	%
Kazanımlar etkinlikleri hazırlama süreci için yeterlidir.	5	6,85	10	13,7	5	6,85	43	58,9	10	13,7
Kazanımlar çocukların gelişim görevlerini yerine getirmesi için yetersizdir.	14	19,2	27	37	9	12,3	22	30,1	1	1,4
Göstergeler, çocukların gelişim görevlerini yerine getirmesi için yeterlidir.	2	2,7	8	11	8	11	48	65,7	7	9,6
Göstergeler, kazanımlara ulaşmak için yeterlidir.	1	1,4	6	8,2	7	9,6	48	65,7	11	15,1
Göstergeler, kazanımlara ulaşmak için basitten zora doğru sıralanmıştır.	1	1,4	2	2,7	3	4,1	55	75,4	12	16,4
Kazanım ve göstergelerin yaş gruplarına göre düzenlenmemesi olumlu bir değişikliktir.	4	5,5	5	6,8	9	12,4	46	63	9	12,3

Tablo 2’de görüldüğü üzere öğretmenlerin kazanım ve göstergeleri, etkinlikleri hazırlama süreci ve çocukların gelişim görevlerini yerine getirmesi açısından yeterli buldukları söylenebilir. Kazanım ve göstergelerin basitten zora doğru sıralanmış olmasının, göstergelerin kazanımlara ulaşmak için yeterli olmasının

ve kazanım ve göstergelerin bütün olarak ele alınmasının genel olarak olumlu karşılandığı düşünülebilir. Kazanım ve göstergelerin seçiminde öğretmenlerin, çocukların gelişim özellikleri doğrultusunda ekleme yapabilecekleri 2012 okul öncesi programında belirtilmiştir. Bu durumun da öğretmenlere kazanım ve göstergelerde bir esneklik tanıdığı ifade edilebilir. MEB 2012 Okul Öncesi Eğitim Programına göre; kazanım ve göstergeler okul öncesi programının temelini oluşturmaktadır. Çocukların gelişimsel özellikleri belirlendikten sonra kazanım ve göstergelerle farklı eğitim süreçleri oluşturmak ve çocukları destekleyerek gelişim düzeylerini çıkarılabilecek en üst noktaya taşımak programda ulaşılmaması beklenen hedefdir. Öğretmenler belirli bir kazanımla yola çıkarken, göstergeler onlara yol göstericidir. Bu nedenle kazanım ve göstergeler eğitim öğretim sürecinin en önemli kısımlarından birisini oluşturmaktadır.

2012 Okul Öncesi Eğitim Programında yer alan etkinlik ve etkinlik hazırlama sürecine dair öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 3'de sunulmuştur.

Tablo 3. *Programda Bulunan Etkinlik Boyutuna Dair Bulgular*

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Etkinlikler kazanım, göstergelere ve ele alınan kavrama uygun olarak hazırlanmalıdır.	2	2,75	2	2,75	1	1,4	56	76,7	12	16,4
Etkinlik kitabı öğretim sürecine katkı sağlar.	2	2,75	0	0	2	2,75	50	68,5	19	26
Etkinlik havuzundan etkinlikler seçilmesi öğretmenin işini kolaylaştırır.	1	1,4	2	2,7	3	4,1	53	72,6	14	19,2
Etkinlik havuzu oluşturmak öğretmene katkı sağlamaz.	9	26	22	30,1	6	8,2	20	27,4	6	8,2
Etkinlik planında dikkat edilmesi gereken kısmının yazılmasını olumlu buluyorum.	4	5,5	4	5,5	8	11	55	75,3	2	2,7
Etkinlik planında büyük grup, küçük grup ve bireysel etkinliklere göre dengeli bir şekilde yer verilmesi olumlu buluyorum.	1	1,4	1	1,4	5	6,8	53	72,6	13	17,8
Etkinlik değerlendirmede betimleyici sorularla yapılması öğretim sürecine katkı sağlar.	3	4,1	1	1,4	5	6,8	50	68,5	14	19,2
Etkinlik değerlendirmede yaşamsal sorularla değerlendirilmesini öğretim sürecine katkı sağlar.	6	21,9	17	23,3	5	6,8	33	45,2	2	2,7
Etkinlik değerlendirmede duyuşsal sorularla etkinlik değerlendirilmesi gereksizdir.	3	17,8	12	16,4	12	16,4	29	39,7	7	9,5
Etkinlik değerlendirmede kazanımlara yönelik sorular sorulmasının katkı sağlar.	3	4,1	2	2,7	6	8,2	49	67,1	13	17,8
Fen ve matematik etkinliğinin iki ayrı etkinlik olarak ayrılması olumlu bir değişikliktir.	4	5,5	2	2,7	11	15,1	47	64,4	9	12,3
Oyun ve hareket etkinliğinin iki ayrı	4	5,5	3	4,1	15	20,5	46	63,0	5	6,4

etkinlik olarak ayrılmasını olumlu buluyorum.

Geleneksel çocuk oyunlarının hareket etkinlikleri kapsamına dâhil edilmesini olumlu buluyorum.

2 2,7 5 6,8 9 12,3 47 64,4 10 13,7

Bulgular incelendiğinde öğretmenlerin etkinlikleri; kazanım, gösterge ve kavramlarla hazırladıkları ayrıca etkinlik kitabının öğretim sürecine katkı sağladığı düşünülebilir. Etkinlik havuzu oluşturmanın öğretim sürecine ve öğretmenlere katkı sağladığı, etkinlik planında bulunan dikkat edilmesi gerekenler kısmının yazılması etkinlik planını tekrar uygulayacak öğretmenler için yol gösterici olacağı söylenebilir. Bunun yanı sıra büyük-küçük grup etkinliklerine dengeli bir şekilde yer verilmesinin çocuklar için farklı ortamların sunulmasına fırsat sağladığı, fen ve matematik, oyun ve hareket etkinliğinin ayrı etkinlikler olarak yer almasının ve geleneksel çocuk oyunlarının hareket etkinlikleri kapsamına dahil edilmesinin öğretmenler tarafından olumlu karşılandığı düşünülebilir. MEB 2012 Okul Öncesi Eğitim Programına göre; okul öncesi eğitimde uygulanacak etkinlikler; çocuklara yönelik yapılandırılmış/yarı yapılandırılmış etkinlikler olarak sınıfta veya açık havada yapılabilir. Bu etkinliklerin içerisinde Türkçe, Sanat, Drama, Müzik, Hareket, Oyun, Fen, Matematik, Okuma Yazmaya Hazırlık ve Alan Gezileri yer almaktadır. Bu etkinlikler büyük grup, küçük grup ya da bireysel olarak düzenlenebilir. Bireysel etkinliklerde hem özel gereksinimli çocuklar hem de diğer çocukların ilgi ve gereksinimlerine göre planlanmalıdır. Okul öncesi eğitimde değerlendirme süreci çok önemlidir. Yapılan araştırma sonucunda öğretmenlerin değerlendirme yaparken betimleyici, duyuşsal, kazanımlara ve yaşamla ilişkilendirmeye yönelik sorularla yapılmasını olumlu buldukları söylenebilir. Durmuşçelebi ve Akkaya'nın (2011) 2006 Okul öncesi eğitim programlarının uygulanması öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirmek amacıyla Kayseri'de yaptığı araştırma sonucunda 2006 Okul öncesi eğitim programında yer alan programın öğelerinden "Değerlendirme" boyutunun uygulanmasının, okul öncesi öğretmenleri tarafından olumsuz değerlendirildiği sonucuna ulaşılmıştır. 2012 Okul Öncesi programında değerlendirme kısmının; etkinlik planında betimsel, duyuşsal, kazanımlara yönelik ve yaşamla ilişkilendirme sorularıyla yapılması, günlük eğitim planı akışı ise öğretmen açısından, program açısından ve çocuk açısından yapılması öğretmenler tarafından değerlendirme boyutunda olumlu bir değişiklik olarak görüldüğü ifade edilebilir.

2012 Okul Öncesi Eğitim Programına yönelik öğretmenlerin genel görüşlerine ait bulgular Tablo 4'te sunulmuştur.

Tablo 4. Okul Öncesi Eğitim Programına Yönelik Genel Görüşler Boyutuna Dair Bulgular

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Tamamen Katılıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
2012 Okul Öncesi Eğitim Programı öğretmeni esnek kılmaktadır.	2	2,7	3	4,1	4	5,5	39	53,5	25	34,2
2012 Okul Öncesi Eğitim Programı öğrenme sürecini yeterince esnek kılmamaktadır.	13	17,8	32	43,8	7	9,6	17	23,3	4	5,5
“MEB OÖE Programı Gelişim Gözlem Formu” kullanmanın çocukların gelişimini değerlendirmede öğretmene yol göstericidir.	1	1,4	2	2,7	8	11	56	76,7	6	8,2
Gelişim raporlarının yılda iki defa düzenlenmesi olumlu bir değişikliktir.	4	5,5	11	15,05	11	15,0	38	52,1	9	12,3
Gelişim raporunun gelişim gözlem formu doğrultusunda hazırlanması uygundur.	1	1,4	1	1,4	3	4,1	58	79,5	10	13,6
Okul Öncesi Eğitim Programında özel gereksinimli çocuklara dikkat edilmesi gereken hususlara yer verilmesi olumlu bir uygulamadır.	1	1,4	3	4,1	0	0	49	67,1	20	27,4
Eğitim sürecinde rehber öğretmenle işbirliği yapılması çocuğun gelişiminin desteklenmesi açısından önemlidir.	3	4,1	1	1,4	2	2,7	39	53,4	28	38,4
Okul Öncesi Eğitim Programıyla birlikte kullanılması için hazırlanmış olan “Okul öncesi eğitim programı ile bütünleştirilmiş aile destek programı” okul öncesi eğitime katkı sağlar.	2	2,7	1	1,4	7	9,6	45	61,6	18	24,7
Öğretmen Öz Değerlendirme Formunun” programdan kaldırılması olumlu bir değişikliktir.	2	2,7	6	8,3	12	16,4	35	47,9	18	24,7
Her çocuk için gelişim dosyası oluşturmak gelişim sürecini değerlendirmede olumlu bir değişikliktir.	1	1,4	4	5,5	4	5,5	52	71,2	12	16,4

Genele bakıldığında programın öğretmeni ve öğrenme öğretme sürecini esnek kıldığı, öğretmenlerin programı basit, sade ve anlaşılır buldukları söylenebilir. Öğretmenler bütünleştirilmiş aile destek programının öğretim sürecine katkı

sağladığına inanmaktadır. Öğretmen öz değerlendirme formunun kaldırılmasının olumlu bir değişiklik olduğu, gelişim gözlem formunun doldurulmasının; çocukların yılsonu gelişim raporlarının doldurulmasında öğretmene yol gösterici olacağı düşünülebilir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programı, çocukların gelişim düzeylerine ve özelliklerine dayanan bu bağlamda, tüm gelişim alanlarının geliştirilmesini esas alan, “ gelişimsel” bir programdır. Program yaklaşımı olarak “sarmal” özellik gösteren bu program, model olarak “eklektik”tir (MEB, 2012; MEB, 2013).

2012 Okul Öncesi Eğitim Programının da yer alan öğrenme merkezlerine dair öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular Tablo 5’de sunulmuştur.

Tablo 5. Programda Bulunan Öğrenme Merkezleri Boyutuna Dair Bulgular

Maddeler	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katlıyorum		Tamamen Katlıyorum	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
Sınıfta her zaman bulunması gereken merkezler sınıfta günlük olarak düzenlenebilir.	2	2,7	4	5,5	7	9,6	48	65,8	12	16,4
Öğrenme merkezleri birbirinden açık raflı dolaplarla ayrılması, sınıfın düzenlenmesi için önemlidir.	6	8,2	7	9,6	8	11	40	54,8	12	16,4
Gerektiğinde öğrenme merkezlerinin birleşmesini olumlu buluyorum.	3	4,1	13	17,8	11	15,1	34	46,6	12	16,4
Köşe olarak adlandırılan öğrenme ortamı isimlerinin merkez olarak değiştirilmesi öğrenme öğretme sürecini katkı sağlar	8	11	16	21,9	10	13,7	30	45,2	6	8,2

Genel olarak öğretmenlerin sınıfta bulunması gereken merkezleri günlük olarak düzenleyebildikleri, merkezleri oluştururken merkezlerin açık raflı dolaplarla ayrılmasının sınıfın düzenlenmesi için önemli olduğu, sınıfın fiziksel yapısının yetersiz olması veya öğrenci sayısının fazla olması durumunda merkezlerin birleştirilmesinin, öğrenme merkezlerini tamamını sınıflarında oluşturamayan öğretmenlerin öğrenme merkezlerini birden fazla amaçlarla kullanabilmesinin, küçük sınıflarda merkez sayılarının azaltılabilesinin öğretmeni esnek kıldığı söylenebilir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programında öğrenme merkezleri günlük eğitim planında yer alan etkinliklerde ele alınan kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilmiş farklı materyalleri barındıran, birbirinden dolap, pano, farklı renkte halılar, yer döşemeleri ya da yere yapıştırılan bantlar gibi

malzemelerle ayrılmış oyun alanlarıdır. Merkezler sınıf içerisinde özelliklere göre yerleştirilebilir. Öğretmen, öğrenme merkezlerinde sınıfın fiziksel özelliklerini dikkate alarak, çocukların bireysel gereksinimlerine ve ilgilerine yönelik düzenlemeler sağlar şeklinde tanımlanmıştır. Okul öncesi sınıflarında bulunması gereken öğrenme merkezleri; blok merkezi, kitap merkezi, müzik merkezi, sanat merkezi, fen merkezi, dramatik oyun merkezi ile su ve kum oyunları masasıdır (MEB, 2012; MEB, 2013).

Programda yapılan değişiklikler, programın uygulanmasında karşılaşılan problemler, öğretmenlerin mesleki bilgileri ile yeterlilik düzeyinin programın uygulanabilirliği açısından değerlendirilmesi ve programdaki gelişim alanlarında bulunan kazanım ve göstergeler temalarına dair bulgular Tablo 6, Tablo 7 ve Tablo 8’de sunulmuştur.

Öğretmenlerin 2012 Okul Öncesi Eğitim Programında gördükleri en önemli değişiklikler hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 6. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programında Görülen Değişiklikler Boyutuna Dair Bulgular

Kodlar	f
Öğrenci merkezli olması	18
Esnek bir plan olması	14
Yıllık plan yerine aylık planlara dönüştürülmesi	8
Öğrencinin programda merkeze alınması	8
Günlük eğitim akışının yer alması	8
Kazanım ve göstergelerin basitleştirilerek amacına uygun hale getirilmesi	8
Etkinlik planına yer verilmesi	5
Merkezlerin düzenlenmesi	4
Çocukların yaparak yaşayarak öğrenmesine fırsat tanınması	4
Aile katılımına daha fazla yer verilmesi	4
Özel gereksinimli çocuklara için kazanım, gösterge ve uyarlamalara yer verilmesi	4

Tablo 6’da görüldüğü üzere, öğretmenlerin 2012 Okul Öncesi Eğitim Programı için en önemli değişikliklere yönelik görüşleri için en çok kodlanan madde öğrenci merkezli olması (f=18) ve esnek bir yapıya sahip olması (f=14) ifadesi olmuştur. Bir öğretmenin görüşü yazdığı şekilde aşağıda verilmiştir (Ö.1);

Ö.1.

1. 2012 Okul öncesi programında gördüğünüz en önemli değişiklikleri ve bu değişiklikler hakkındaki görüşlerinizi be

Çocukların yaparak yaşayarak öğrenmesi için merkezli olduğu için beğeniyorum.

Genel olarak öğretmenlerin programı esnek, öğrenci merkezli bir program olarak değerlendirdikleri, bu programın öğrencilere yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı tanıdığı, programın amacına uygun hale getirildiği, yapılan değişikliklerin öğretmenler tarafından olumlu karşılandığı ifade edilebilir. Kazanımların basitleştirilmesi ve açıklamalarıyla yazılmasının anlaşılabilirliği arttırdığı, bütünleştirilmiş aile destek programı ve özel gereksinimli çocuklar için kazanım, gösterge ve uyarlamalara yer verilmesinin de programda yer alan önemli ve olumlu değişimler arasında yer aldığı söylenebilir.

Öğretmenlerin 2012 okul öncesi eğitim programının uygulanmasında karşılaşılan problemlere dair görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Programda Karşılaşılan Problemler Boyutuna Dair Bulgular

Kodlar	f
Sınıf ortamında merkezlerin oluşturulamaması	17
Günlük eğitim akışının gereksiz olması	14
Hizmet içi eğitimin geç verilmesi	7
Kazanım ve göstergelerin yetersiz olması	5
Veli beklentisini karşılamaması	4
Etkinlik planının uygulanması	2

Tablo 7 incelendiğinde, programda karşılaşılan en önemli problem olarak birinci sırada kodlanan madde sınıf ortamının yeni programa uygun olmaması ve bu nedenle merkezlerin oluşturulamaması (f=17) şeklinde olmuştur. Öğretmenlerin merkezleri oluşturmada programda yer alan ideal okul öncesi eğitim ortamı çizimden yararlanmalarının fayda sağlayabileceği söylenebilir. Sınıf ortamı küçük olan alanlarda merkezler birleştirilebilir veya öğrenme merkezi birden fazla amaç için kullanılabilir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programına göre öğrenme merkezleri, günlük eğitim planı akışında yer alan etkinliklerde ele alınan kazanım ve göstergeler doğrultusunda seçilmiş materyalleri barındıran birbirlerinden dolap, pano, farklı renklerde halılar, yer döşemeleri ya da yere yapıştırılan bantlar gibi çeşitli bantlarla ayrılmış olan oyun alanlarıdır. Merkezlerin sınıf özelliklerine göre yerleştirilmesi gerekmektedir (MEB, 2012; MEB, 2013). Öğretmen merkezleri oluştururken öncelikle kendi sınıf özelliklerine, öğrenci sayısına, öğrencilerinin ilgi ve beklentilerine göre öğrenme merkezleri oluşturmalıdır.

Programda karşılaşılan problemler temasında; yeni programa ilişkin hizmet içi eğitimin geç verilmesi (f=7) ve programın anlaşılabilmesi şeklinde (f=7) kodlanmıştır. 2012-2013 öğretim yılında programın uygulanmaya başlamasıyla birlikte “Okul Öncesi Eğitim Programı Etkinlik Kitabı” ve “2012 Okul Öncesi Eğitim Programı” yayınlanmış ve öğretmenlerin bu kaynaklardan yararlanarak programı uygulaması istenmiştir. Programa yönelik hizmet içi eğitimler, Aralık ayında başlamış ve Mayıs ayına kadar devam etmiştir. Hizmet içi eğitim semineri öğretmenlere iki gün süreli eğitimler şeklinde verilmiştir. Öğretmenler verilen bu hizmet içi eğitimin yeterli olmadığını ifade etmişlerdir. Yıl boyunca

programı uygulayan öğretmenlerin hizmet içi eğitimi son aylarda ve kısa süreli eğitimlerle almasının, programın anlaşılması ve uygulanması konusunda sıkıntılara neden olacağı düşünülebilir. Ayrıca öğretmenlerin günlük eğitim planı akışını gereksiz ve vakit alan bir değişiklik olarak görmelerinin temelinde planlama için fazla zaman ayırmak istememelerinden kaynaklandığı düşünülebilir. Ayrıca öğretmenler (f=5) kazanım ve göstergelerin yetersiz olduğunu, yeni kazanım ve göstergeler eklenmesi gerektiğini belirtmişlerdir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programında öğretmenin kendi grubundaki çocuklar için kazanım ve göstergeleri seçerken çocukların gelişim özelliklerini dikkate alması gerekir. 2012 Okul Öncesi Eğitim Programında gereksinim duyulduğunda programda yer almayan kazanım gösterge öğretmen tarafından belirlenerek eklenebilir şeklinde yer almaktadır. Burada öğretmenin programı daha dikkatli incelemesi gerektiği düşünülebilir. Dört öğretmen programın çocukların oyun yoluyla öğrenmesine olanak sağlarken veli beklentisini karşılamadığını ifade etmişlerdir. Okul öncesi bütünleştirilmiş aile programıyla velilere program daha net anlatılabilir ve aile sürece daha çok dahil edilerek bu konuda beklentilerinin değişebileceği söylenebilir. Planlama çalışmalarında öğrenme-öğretme süreci etkin hale getirilerek eğitimdeki yeni gelişmeler, çevre özellikleri, öğrencilerin bireysel gelişim özellikleri (fiziksel, duygusal, bilişsel ve psikomotor) ile okul-çevre ilişkileri göz önünde tutulmalıdır (Tebliğler Dergisi, 2003). Bir öğretmenin görüşü yazdığı şekilde aşağıda verilmiştir (Ö.2);

Ö. 2

2. 2012 Okul öncesi programında genel olarak uygulanmasına ilişkin karşılaştığınız sorunlar ve çözüm önerileriniz nelerdir?

Çocuklara sınıf içerisinde merkezleri oluşturmak -
dijital için merkezler konusunda boşluklar
oluştur.

Öğretmenlerin 2012 okul öncesi eğitim programındaki gelişim alanlarında bulunan kazanım ve göstergeler hakkındaki görüşlerine ilişkin bulgular Tablo 8'de sunulmuştur. Bulgular bilişsel gelişim, dil gelişim, motor gelişim, sosyal duygusal gelişim alanı ve özbakım becerilerini kapsayacak şekilde beş kategoride verilmiştir.

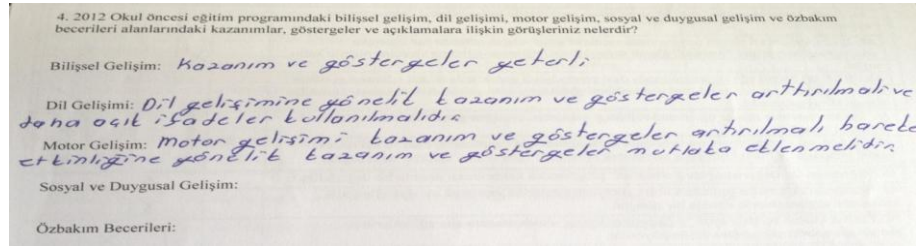
Tablo 8. Programdaki Gelişim Alanlarında Bulunan Kazanım ve Göstergeler Temasına Dair Bulgular

Bilişsel gelişim kazanım ve göstergeleri	Dil gelişim kazanım ve göstergeleri		Motor gelişim kazanım ve göstergeleri		Sosyal duygusal gelişim kazanım ve göstergeleri		Özbakım becerileri kazanım ve göstergeleri		
	Kod	f	Kod	f	Kod	f	Kod	f	
Yeterli	13	Yeterli	13	Yeterli	13	Yeterli	13	Yeterli	13
Kazanım ve göstergeler arttırılabilir.	11	Kazanım ve göstergeler arttırılabilir	8	Kazanım ve göstergeler arttırılabilir.	7	Kazanım ve göstergeler arttırılabilir.	7	Kazanım ve göstergeler arttırılabilir.	5

Bilişsel gelişim alanında bulunan kazanım ve göstergeleri çocuğun seviyesinin üstündedir.	3	Dil gelişim alanında bulunan kazanım ve göstergeler çocuğun gelişiminin üstündedir.	1	Motor gelişim alanında bulunan kazanım ve göstergeler çocuğun gelişiminin üstündedir.	-	-
---	---	---	---	---	---	---

Bu temada en çok kodlanan madde öğretmenlerin tüm gelişim alanlarındaki kazanımlar, göstergeler ve açıklamaları yeterli bulduklarına ($f=13$) dairdir. 11 öğretmen bilişsel alandaki, sekiz öğretmen dil gelişimindeki, yedi öğretmen ise motor, sosyal-duygusal gelişim ve özbakım alanındaki kazanım ve göstergelerin artırılabilceğini ifade etmişlerdir. Diğer taraftan üç öğretmen bilişsel gelişim alanındaki kazanım ve göstergelerin, bir öğretmen ise dil gelişimi alanındaki kazanım ve göstergelerin çocukların gelişim seviyesinin üstünde olduğunu ifade etmişlerdir. Bir öğretmenin görüşü yazdığı şekilde aşağıda verilmiştir (Ö.4);

Ö.4.

2012 Okul Öncesi Eğitim Programında, programın gelişimsel ve esnek bir program olduğu, gelişimsel programın, çocuğun bütünsel gelişimini destekleyeceği, bütüncül yaklaşımla, çocuğun sosyal ve duygusal, motor, bilişsel, dil gelişim alanları ile özbakım becerilerinin birlikte ele alınması gerektiği, öğretmenlerin gerektiğinde Türk Milli Eğitimin amaçlarına uygun yeni kazanım ve gösterge eklenebileceği belirtilmiştir (MEB, 2012). Öğretmenlerin yeni kazanım ve göstergeler ekleyebilmeleri için bilgi sahibi olmaları ve çocukların gelişim özelliklerini iyi bilmeleri gerekmektedir. Bu durum hizmet içi eğitimin önemini ortaya koymaktadır. Bu durumda genel olarak öğretmenlere daha uzun ve kapsamlı bir eğitim verilmesi gerekliliği gündeme gelebilir.

SONUÇLAR ve ÖNERİLER

Araştırma sonucunda genel olarak öğretmenlerin 2012 Okul Öncesi Eğitim Programına yönelik olumlu görüşlere sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçları maddeler halinde aşağıda verilmiştir:

- Programda yer alan kazanım ve göstergelerin basit, anlaşılır ve amacına hizmet ettiğini düşünen öğretmenlerin, kazanım ve göstergelerde yapılan değişikliklere karşı olumlu bir bakış sergilediği görülmüştür.
- Kazanım ve göstergelerin açık bir şekilde yazılmasının öğretmene programın başarıyla uygulanması sürecinde yardımcı olacağı varlığına ulaşılmıştır.
- Programda öğretmenlerin kazanım ve göstergeleri çocukların gelişim özelliklerine göre seçmesi ve çocukların gelişim özelliklerine göre kazanım ve göstergelere eklemeler yapabilmesi, öğretmenleri daha esnek kılmakta ve program içeriğini çocukların gelişim özelliklerine göre düzenlemelerine imkan sağlamaktadır.
- Programdaki değerlendirme kısmının; etkinlik planında “betimsel”, “duyuşsal”, “kazanımlara yönelik” ve “yaşama ilişkilendirme” sorularıyla yapılması öğretmenler tarafından olumlu bir değişiklik olarak görülmüştür.
- Günlük eğitim planı akışının; öğretmen açısından, program açısından ve çocuk açısından yapılması öğretmenler tarafından olumlu bir değişiklik olarak görülen farklı bir uygulama olmuştur.
- Öğretmenlerin, programda yer verilen günlük plan akışında bulunan güne başlama zamanı ile günü değerlendirme zamanını önemli bir değişiklik olarak gördükleri sonucuna ulaşılmıştır.
- Programda yer alan özel gereksinimli çocuklara yönelik kazanım, gösterge ve uyarlamalara yer verilmesinin okul öncesi eğitimde önemli bir boşluğu dolduracağı yargısına ulaşılmıştır.
- Bütünleştirilmiş aile destek programının öğretmenin aileyi daha iyi tanımada, ailelerin sürece daha çok dahil edilmesinde ve okul-aile işbirliğinin artırılmasında önemli rol oynadığı sonucuna varılmıştır.
- Öğretmenlerin, sınıfta öğrenme merkezleri oluşturmakta sıkıntı yaşadıkları, bunun nedeninin sınıfların fiziksel şartlarının uygun olmaması ve öğrenci sayısının fazla olması olduğu sonucuna ulaşılmıştır.
- Yeni programa dair hizmet içi eğitimin program uygulanmaya başlamadan önce verilmesi ve verilen eğitimin daha kapsamlı ve uygulamaya dönük olması fikrine ulaşılmıştır.

Programa yönelik genel öneriler;

- Programın tüm boyutları ile ilgili olarak öğretmenlere, hizmet içi eğitim, kurs ve seminerler sunularak öğretmenlerin programa yönelik yaşadıkları sorunların giderilmesi sağlanabilir.
- Programın geliştirilmesi aşamasında programın uygulayıcıları olan öğretmenlerin sürece daha etkin katılmalarına fırsat tanınabilir.
- Programın uygulanmakta olduğu pilot illerde eğitim-öğretim yılı ardından bu okullarda görevli öğretmenlerin programa dair görüşleri ve önerilerini alabilmek için çalıştaylar düzenlenebilir.

Gelecekte araştırma yapacaklara yönelik öneriler;

- Araştırmada Adana merkez ilçelerinde pilot okullarda görev yapan öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Aynı araştırma Türkiye'nin coğrafi yapısı göz önünde bulundurularak yedi bölgeden yedi il merkeze alınarak yapılabilir.
- Okul öncesi öğretmenlerinin okul öncesi eğitim programı ile ilgili katıldıkları hizmet-içi eğitimler, seminerler ve kurslar sonrasındaki görüşleri incelenebilir.

KAYNAKLAR

- Aral, N., Baran, G., Bulut, Ş., & Çimen, S. (2000). *Çocuk gelişimi*, İstanbul: Ya-Pa Yayın.
- Demirel, Ö. (2005). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*, Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Durmuşçelebi M. ve Akkaya D. (2011). 2006 okul öncesi eğitim programının uygulanmasının öğretmen görüşlerine göre değerlendirilmesi (Kayseri ili örneği). *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 31, 255-272.
- Düşek, G. ve Dönmez, B. (2012). Türkiye'de yayımlanan okul öncesi eğitim programları. *Mesleki Bilimler Dergisi*, 1, 68-75.
- Karakaya, İ. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemleri, A. Tanrıoğen (Ed.) Bilimsel Araştırma Yöntemleri, (ss. 59), Ankara: Anı Yayıncılık.
- MEB. (2012). *Okul öncesi eğitim programı*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB. (2013). *Okul öncesi eğitim programı*. T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Temel Eğitim Genel Müdürlüğü, Ankara.
- MEB., (2003). *Tebliğler dergisi* T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, Eğitim ve Öğretim Çalışmalarının Planlı Yürütülmesine İlişkin Yönerge. Sayı: 2551.
- Tanrıoğen, A. (Editör) (2011). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (2.Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Veziroğlu, M. ve Gönen, M., (2012). Resimli çocuk kitaplarının M.E.B. okul öncesi eğitim programındaki kazanımlara uygunluğunun incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 163, 226-238.
- Yılmaz Bolat, E. (2011). *Anne baba eğitiminin beş-altı yaş çocuğa sahip anne babaların çocuk yetiştirme tutum ve davranışlarına etkisinin incelenmesi*. Yayınlanmış yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.
- Yılmaz, E. (2006). *Okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden 6 yaş çocuklarının sayı ve işlem kavramlarını kazanmalarında müzikli oyun etkinliklerinin kullanılmasının etkisi*. Çukurova Üniversitesi, Adana.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. (3. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Zembat, R. (Editör) (2010). *Okul öncesinde özel öğretim yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık.

SUMMARY

The preschool education programme, which was put into practice in 2002-2003 and was reviewed in 2006, has been revized in 2012. Revized programme has been started to be implemented in 10 cities in 2012-2013 school year at pilot schools in Turkey. The aim of this study was to obtain the opinions of preschool teachers working at pilot schools on the revized programme. The main problem sentence was formed as: What are the opinions of pre-school teachers towards 2012 pre-school education programme?. And the sub-problems are written below. The problems between 1-7, represent 7 different aspects of the questionnaire. The problems between 8-11, are prepared to reflect the opinions of the teachers.

1. What are the opinions of the pre-school teachers towards attainments and the indicators in the programme with opinions of the pre-school teachers towards attainments, indicators, descriptions in development fields ?
2. What are the opinions of the pre-school teachers towards daily plans and education plan scheme?
3. What are the opinions of the pre-school teachers towards activities and the process of getting ready for activities?
4. What are the opinions of the pre-school teachers towards family attendance and family co-operation?
5. What are the opinions of the pre-school teachers towards monthly plans?
6. What are the opinions of the pre-school teachers towards learning centres?
7. What are the opinions of the pre-school teachers towards the changes in the revized programme?
8. What are the opinions of the pre-school teachers towards problems and solution offers?
9. What are the opinions of the pre-school teachers towards their competency level and the application of the programme?

The research is a survey-based research. The universe of this descriptive survey research was the teachers working at pilot schools in the districts of Çukurova, Seyhan, Yüreğir, Sarıçam in Adana. The number of the teachers was 80. Tough it was reached to all universe a sample group was not taken. Cause the 7 teachers did not want to take part in the research, the research has been carried out by 73 teachers. A personal data form and a questionnaire were used to collect data. The questionnaire was formed of Likert type quintette grading 53 items and 4 open-ended questions. The questionnaire was developed by the researchers via the assistance of experts in programme development and pre-school education. The first part of the questionnaire is formed of 7 parts including 53 items which reflect 7 different aspects of the pre-school education programme. Moreover there were 4 open-ended questions in the second part of the questionnaire. These

questions were developed by suggestions of experts and pre-school teachers working currently. While the quantitative data were analyzed via frequency and percentage analysis, the qualitative data were analyzed via content analysis.

The pre-school teachers stated that;

- The attainments and the indicators in the programme are understandable and appropriate for their purposes,
- The daily education plan scheme contributes the learning-teaching process,
- Creating an activity pool contributes the learning-teaching process,
- The programme makes the teachers and learning-teaching process flexible,
- The changes in the learning centers are contributive,
- Family support programme is a positive aspect,
- The programme is learner-centered and focuses on monthly plans rather than annually plans,
- The in-service trainings they received are sufficient enough to implement the programme.
- They slog away in creating learning centres in the classroom
- They demand a long and detailed in-service training before the revised programme has been put into practice.

Consequently, it was obtained that, the teachers reclaimed the programme as student-centered, flexible and giving opportunity for learning by doing. Moreover they stated that the attainments and the indicators in the programme are clear and comprehensible furthermore they may fulfill their aims. On the other hand as negative aspects of the programme; teachers mentioned that they can not create learning-centers in the classes, the physical facilities of the classes and the number of the students are not appropriate to form these centers. Besides, they focused on, the inservice trainings should be more detailed and longer and be provided before the school term. Finally, some suggestions concerning the implementation of the new programmes occurred after the research study. These suggestions are given below.

- Comprehensive in-service trainings, seminars or courses can be provided for the pre-school teachers in order to get more knowledge and troubleshoot their problems relating to the programme.
- Pre-School teachers can be involved more effectively into the pre-school programme development processes.
- Several workshops can be organized with the pre-school teachers who have experienced the new programme in order to take their views and opinions.